

REMISSYTTRANDE

REGERINGSKANSLIET
Utrikesdepartementet

2014-02-12

Dnr 102-2014/391

103 33 STOCKHOLM

Biståndspolitisk plattform

Dnr: UF2014/4543/USTYR

Den biståndspolitiska plattformen ger en förtydligande bild av den svenska regeringens ambitioner och avsikter. Även om innehållet i sak inte skiljer sig särskilt mycket från hur man praktiskt agerar i dessa frågor, så är ändå skrivelsen en politisk markering och ett tydligt avstamp till att förklara varför, till vad och hur Sverige lämnar bidrag till biståndsrelaterade insatser. Skrivelsen ger därmed en samlad bild och vägledning till riksdag och svenska folket om regeringens övergripande ställningstagande i dessa frågor.

Mer specifika styrdokument som anger hur den inriktningen ska omsättas till praktisk handling utgörs i första hand av resultatstrategierna för länder/regioner, multilateral samverkan och tematiskt inriktat bistånd. Lantmäteriet kan konstatera att en del resultatstrategier redan har antagits och finner därför att arbetet med biståndspolitiken har genomförts parallellt eller i en något omvänd ordning.

Skrivelsen ger en bra beskrivning av biståndets grundläggande förutsättningar där regeringen särskilt vill fokusera på att insatserna skall komma till nytta, följa hand i hand med både samstämmighetspolitiken och PGU samt ha ett långsiktigt perspektiv på vad som händer bortom biståndet. Jordens begränsningar har blivit allt tydligare med en ständigt ökande befolkningsnumerär som skall dela på samma eller sinande resurser, vilket i sig utgör en av många orsaker till konflikter och orättvisor.

I det perspektivet blir lantmåterifrågorna av central betydelse eftersom de handlar om tryggad rättighet till mark och byggnader, skyddande av viktiga naturmiljöer både för bevarande och produktion samt effektivt utnyttjande av mark för samhällsbyggande och urbanisering. Det gäller alldeles oavsett vilka utmaningar man fokuserar på inom politiken för global utveckling. De är därför också nämnda på flera håll i skrivelsen.

Lantmäteriet

Lantmåterigatan 2C SE 801 82 Gävle

Phone: +46 771 636363 E-mail: lantmateriet@lm.se Internet: www.lantmateriet.se

Det övergripande målet för svensk biståndspolitik är uttryckt som en mångfacetterad syn på fattigdom med utgångspunkt i den fattiga människans perspektiv på utveckling samt av rättighetsperspektivet. Med den utgångspunkten har det sedan brutits ned i sex delmål där Lantmäteriet kan konstatera att myndighetens kärnverksamhet har nära kopplingar till merparten av de nämnda delmålen.

Skrivelsen förstärker bilden av att frågor som rör dispositionsrätter till mark och annan fast egendom är fundamental för såväl ett väl fungerande samhälle som den enskilde medborgaren. Oavsett om det gäller urbana eller agrara miljöer, så är det viktigt att idkare, brukare och boende känner trygghet, delaktighet och möjlighet att påverka de egna förutsättningarna i sina närområden. Detta gäller inte minst de mest utsatta, fattigaste eller förtryckta, som därigenom är beroende av en väl fungerande statsapparat. Sverige har goda förutsättningar att i dessa sammanhang bidra till att stärka det mottagande landets offentliga förvaltning av de samlade land- och naturresurserna i olika länder.

Sverige har onekligen ett högt internationellt anseende som en väl fungerande och demokratisk rättstat där medborgaren i stort hyser tillit och trygghet till den offentliga förvaltningen och samhällsstyrningen. Ett långsiktigt institutionellt samarbete som inkluderar kapacitetsutveckling med motsvarande systerorganisationer i mottagarländerna borde därför vara av grundläggande betydelse för att bidra till byggande av hållbara och demokratiskt stabila samhällsstrukturer. Därigenom förbättras förutsättningarna för den fattige eller förtryckte medborgaren.

Det institutionella samarbetet mellan offentliga organisationer handlar inte enbart om ett tekniskt utbyte i hur man kan effektivisera formella processer och procedurer. En stor del av samarbetet innebär också förmedling av svenska värdegrunder om samhällsstyrningens mekanismer som långsiktigt kan ge nog så värdefullt bidrag i stärkandet av mottagarlandets organisationsstruktur. Därmed inte sagt att värdegrunderna introduceras okritiskt, utan formerna för samarbetet anpassas alltid efter det lokala sammanhanget och stärker därmed systerorganisations delaktighet, ägarskap och intresse av att styra och påverka samarbetet. Det är i sin tur en förutsättning för långsiktigt hållbar utveckling i perspektivet bortom biståndet. Om man därtill lägger den moderna informationsteknologins både utmaningar och risker med allt mer globalt övergripande sociala och professionella umgängesmönster, så förstärks behovet av institutionell kapacitetsutveckling till utsatta systerorganisationer.

Institutionell utveckling måste bedrivas i ett långsiktigt perspektiv för att ge avsedd effekt. Det handlar mycket om att bygga upp medvetande och acceptans om behov av förändringar inom organisationer och inom de politiska organ som styr verksamheterna. Lantmäteriet har bedrivit ett långsiktigt samarbete i flera av Sveriges samarbetsländer av vilka några nu är på väg att fasas ut. Bland dessa länder finns dock fortfarande betydande behov och önskemål om fortsatt samarbete med det svenska Lantmäteriet.

Lantmäteriet menar att denna typ av samarbete för statliga myndigheter även fortsättningsvis bör finansieras över biståndsanslagen för att det skall bli tydligt att det fortfarande handlar om biståndsverksamhet även om merparten av insatserna betalas av mottagande land och därmed också bidrar till den svenska utvecklingen. Den svenska statsförvaltningens potential att bidra till biståndspolitiskt stöd kunde därmed ha lyfts fram tydligare i skrivelsen.

Den svenska offentliga förvaltningen har lång tradition och erfarenhet av transparens, samverkan och koordinering mellan sinsemellan oberoende myndigheter och andra organisationer. Den samordningen är nödvändig för att ge god service till enskilda medborgare samt förutsättningar för näringsliv och det civila samhället att utvecklas positivt. De svenska myndigheternas erfarenheter inom detta ger onekligen Sverige komparativa fördelar och borde därför bättre kunna tas tillvara som ingångsparameter i såväl multilaterala och bilaterala program, där olika delar av den svenska offentliga förvaltningen samverkar och uppmuntrar sina systerorganisationer att koordinera samhällsstyrningen inom sina respektive ansvarsområden i syfte att nå samhälleliga nyttoeffekter.

Skrivelsen nämner betydelsen av att stödja högre utbildning och forskning. Det är en grundläggande förutsättning för långsiktigt hållbar samhällsutveckling, men samtidigt är det viktigt att framhålla betydelsen av bredare utbildningsprogram inom specifika områden för att medverka till kunskapsutbyte och stärka kapaciteten hos systerorganisationerna i mottagande länder. Lantmäteriet har tidigare genomfört sådana tematiskt inriktade kurser inom sitt ämnesområde med dokumenterat goda resultat. Kurserna har dessutom ofta lett till ett djupare institutionellt utbyte med berörda organisationer i ett senare skede när deltagarna har gjort karriär i arbetslivet och vill återknyta kontakterna med Sverige. Lantmäteriet anser att just breda utbildningsinsatser för offentligt anställda i mottagarländerna är väl investerade medel som ger tydliga resultat både på lång och kort sikt. Därför borde mer resurser läggas på att

förstärka och utveckla det internationella utbildningsprogrammet (ITP) som administreras via Sida.

Lantmäteriets beslut i detta ärende har fattats av generaldirektören Bengt Kjellson. I den slutliga handläggningen har även deltagit Lantmäteriets Tjänsteexports enhetschef Peter Wasström och senior advisor Stefan Svenson. Den senare har varit föredragande i ärendet.

Bengt Kjellson

Stefan Svenson